

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 262. Quinam præterea specialiter prohibeantur emere & vendere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

citato Molin. Neque sextò secundum de Lugo, n. 33. est negotiatio prohibita, dum clericus pecunias suas, quas habet alibi. V. gr. in Hispania, non potest sine incommo suo adducere. V. g. in Italiam, ubi eis eget, emit in Hispania merces, quas in Italia vendere potest pretio eodem vel etiam majore, modò tamen pecunia illa in Hispania in valore æquivalet Italica; quia non emit, ut carius vendat, dum pecunia illa, pro qua emit merces in Hispania. V. g. 100. aurei æquivalent 100. Ducatis Italicis. Imò credit de Lugo, non esse illicitum, et si talis sciret merces illas carius vendidas in Italia, dum non est intentio illius lucri, sed illud se habet per accidens. Secus tamen esse, seu esse negotiationem prohibitam censet, si pecunia illa Italica esset valoris majoris; eò quòd emat, ut carius vendat, dum, quod emit in Hispania pro centum aureis, vendat in Italia pro 100. aureis, qui in valore superant 100. aureos Hispanicos, v. gr. duobus aureis. Verùm non satis capio disparitatem in utroque hoc casu, si etiam in posteriore hoc casu ab sit ista intentio lucri. Uti id confirmari videtur ex eo ipso exemplo, quod adducit pro confirmatione prioris casus; nimirum, quòd si debitor, qui in Hispania debet tibi 100. aureos, solvat tibi in Italia 100. aureos, ubi illi pluris valent possit eos licite recipere.

Quæst. 262. Quinam præterea specialiter prohibeantur emere aut vendere?

1. **R**esp. primò in genere: Administratores rerum alienarum de jure nec per se, nec per alium res, quas ex officio administrant, seu quas ex officio vendunt, emere possunt, nisi id specialiter quibusdam concedatur. Idque ob metum & præsumptionem fraudulenta administrationis, sive ne prætextu emptionis occasionem sumant decipiendi illos, quorum res administrant, pro ut expressè habetur l. 45. ff. de contrab. empt. ubi etiam transgressoribus hujus legis statuitur pœna solutionis in quadruplum. Unde

2. Resp. secundò in specie: Tutores & curatores res pupillorum & minorum, quas administrant, emere nequeunt, l. 34. §. fin. ff. de contrab. empt. Lauterb. cit. eod. §. 11. nisi id faciant bona fide, eontutoribus, si qui sunt vel propinquis aut Judice conficiis, & auctoritatem accomodantibus, l. pupillus. §. 2. & seq. ff. de auct. tutor. ubi etiam §. fin. id extenditur ad filios tutoris aliasque personas juri illius subjectas, ut & ipsa emere nequeant res pupillorum; uti & ipsum cit. l. 34. §. fin. extenditur ad procuratores, negotiorum gestores, & testamentorum executores. Carpz. l. 5. resp. 68. Montan. de jur. tutel. c. 30. à num. 60. Harprecht. &c. apud Lauterb. loc. cit. Dixi tamen: res pupillorum, quas administrant; dum enim hæc administratio bonorum pupilli illis commissa non est, cessat ratio prohibendi illis emptionem nimirum occasio illos decipiendi, l. tutores. ff. de auct. tutor. Carpz. Montan. Lauterb. LL. cit.

3. Resp. tertio: Prohibitum quoque est Præsidibus provinciarum, locorum gubernatoribus ac Magistratibus emere eorum, qui illorum jurisdictioni subsunt, tam res corporeas quam incorporeas, ut sunt jura in re & ad rem, possessiones, nomina, actiones & similia: tam bona immobilia, puta, domus, fundos, hortos, (exceptis tamen iis prædiis, quæ aliquando erant paterna, l. 62. ff. de contrab. empt.) quam mobilia (exceptis rebus illis,

quibus vita humana carere non potest, ut sunt alimenta, vestes, utensilia, &c. cum necessitas non habeat legem, l. 6. §. fin. de off. procons.) pro ut statuitur cit. l. 6. & 62. l. 46. §. 2. ff. de jur. fisci. L. univ. C. de contract. Judicium; plurimisque aliis legibus, quas ex Schragio dissert. de potentat Magistrat. & officior. th. 13. citat Muller. in Struv. ff. h. t. lit. v. adeo ut irrita sit talis emptio, nulla pacto, nulla ex inde obligatio, ac si nihil unquam gestum. Venditor etiam retento pretio rem recuperet, eamque vindicare possit per cit. l. 46. §. 2. Cujac. l. 16. observ. c. 13. Struv. loc. cit. & ibid. Mull. etiam si contractus juramento firmatus esset, ut Muller. citatis Alciat. ad l. 33. de reb. cred. n. 7. Peregrin. de jur. fisci. l. 4. tit. 7. n. 12. Causa sic statuendi fuit præsumpta vis & concussio, ut constat ex Novell. 84. dum istiusmodi Magistratus, maxime provinciales, in provincia omnia ferè poterant summa cum jurisdictione, adeoque & grassari in bona subditorum de quo vide Muller. loc. cit. citatumque ab eo elegantem textum Ciceronis in Verrem. l. 4. n. 10. Porro habet hæc prohibitio locum, sive res, quæ emitur, sit in eadem provincia, sive in alia, modò venditor sit constitutus sub jurisdictione emptoris. Perez in Cod. de contract. Judic. Pacius in analysi Cod. eod. Muller. loc. cit. Quodque hic dicitur de emptione esse prohibita, idem dicendum de venditione; cum nulla assignari possit ratio disparitatis, & leges restringi non debeant ad unum solummodo correlativorum, dum in utroque eadem ratio prohibitionis. Faber in rational. ad l. 34. §. 1. ff. de reb. cred. Extenditur quoque prohibitio ad Magistratus, sive sint perpetui, sive annales brevisque temporis; sive provinciales, sive urbani, sive pagani, sive militares. Item ad eos, qui circa tales Magistratus sunt, puta eorum consiliarios, domesticos, liberos, conjuges, amicos. Item locum habet respectu omnium, qui eorum jurisdictioni, officio legibus subduntur, sive sint verè subditi, sive sint quasi tales, puta, sub illis non habentes domicilium, sed advenæ & peregrini, qui quandiu in eorum territoriis eorum legibus & imperio subjacere creduntur. Uti hæc omnia & singula textibus Juris & Legistarum auctoritate stabilit Muller. loc. cit. Verùm quidquid de his fuerit olim, hodiernum moribus Imperii non tantum Germanici, sed & totius Europæ hanc prohibitionem exolevisse, & quòd ad hoc Jus Justinianum in desuetudinem abiisse tradunt passim AA. magno numero citati à Muller. tamen etiam idem testetur, esse loca aliqua in Imperio, ubi dicta prohibitioni non derogatum. Uti etiam memorat Lauterb. l. c. §. 12. in Bavaria Præfectis & scribis provincialibus non licere in districtibus sibi commissis prædia acquirere.

4. Resp. quarto: Nobilibus natalibus conspicuis emere & vendere in ordine ad exercendam mercaturam prohibetur. Ziegler. de Jurib. Majest. l. 1. c. 41. th. 10. Carpz. p. 2. const. 6. defens. 4. & 7. Struv. h. t. th. 4. Muller. in eund. ibid. Lauterb. §. 13. juxta l. 3. C. de commerc. & mercat. Sic statuentibus Honorio & Theodosio Imperatoribus, ut inter plebejos negotiatores facilius sit emendi vendendique commercium; & ne nobiles potentia sua commerciorum utilitatem totam ad se trahant, inferioresque negotiatores opprimant. Quæ ratio urget quoque, dum vicaria suorum ministrorum opera utuntur. Muller. l. c. lit. e. cum Klock. de contribut. c. 12. n. 262. qualiter etiam mercatura statum eorum dedecet, vel è contra nobi-

nobilitati jacturam non inferat, præsertim apud universitates, quæ ferè ex solis commerciis beatitudinem suam metiuntur, ut sunt Veneti, Genuenses, Florentini, Hollandi, &c. vide apud Muller. *loc. cit. qui tamen lit. d.* rectè ait, hanc prohibitionem mercaturæ cum moderamine intelligendam, ita ut nullatenus vententur nobiles, aut etiam nullum nobilitati præjudicium inferat vendere fructus agrorum & fundorum propriorum, etiam reservando illos in tempus, dum pluris valent juxta limitationem paulò post subjungendam. Quamvis, ut idem, regulariter per *cit. l. 3. §. 1. 6. C. de dignit.* iis non liceat ex dictis fructibus conficere & vendere cerevisiam; cum civium hæc potissima sint commercia.

5. Resp. quintò: Emptionem & venditionem inter ægrotum & Medicum prohibitam, & factam rescindendam adductis variis textibus putant aliqui apud Struv. *in ff. h. r. thes. 3.* & Muller. *ibid.* Verùm, ut iidem, id ex illis textibus deduci nequit; uti etiam aliunde nil vetat, quò minus durantè adhuc morbo, Medicus justo pretio, palam & bona fide rem ab ægrotò, quam is venalem habeat, & venditurus erat, emere valeat sic, ut nulla extorsio (ob quam aliàs vetatur talis emptio) appareat, aut cur talis emptio sit rescindenda; cum planè iniquum esset, rem pro eodem pretio, quò cuius vendenda erat, Medico emendam denegare. Muller. *loc. cit. lit. n.* quamvis consultius esse dicat Strik. *de cautel. contract. sect. 2. c. 8.* expectare medicum usque dum ægrotus ad sanitatem reversus, vel adhibere testes, qui de libera voluntate ægri testentur.

6. Resp. sextò: Sic quoque prohibitam esse venditionem & emptionem similesque contractus onerosos inter Advocatum & clientem vulgo traditur per *l. 6. §. 2. C. de postulat.* Verùm rectius dicitur illo textu & aliis prohibitos solum esse contractus & pacta de quota litis & illicita mercede, uti colligitur ex *§. subseq. Struv. cit. ib. 3.* Muller. *ibid. lit. n.* Donell. &c.

Quæst. 263. Generalis: quæ res emi vendique possint?

Resp. Omnium rerum, quas quis habere, possidere, vel prosequi potest, venditio (& consequenter etiam emptio) rectè fit. Quas verò natura vel jus gentium, vel mores civitatis (adde, vel jus divinum, canonicum vel civile; aut statutum locale) commercio exemerunt, nulla venditio est, pro ut ait textus *L. si in emptione. §. 1. ff. de contrab. empt.*

Quæst. 264. Res non existentes an & qualiter emi & vendi possint?

1. **R**esp. primò: Res, quæ non existit, neque existitura, aut à me obtinenda speratur, etsi de cætero non repugnet eam esse in rerum natura, aut etiam aliquando existit, in emptionem deduci non potest, *l. 15. ff. h. r. l. 69. de V. O. §. 1. Instit. de inutil. stipulat.*

R. P. Leur, *Jur. Can. Lib. III.*

2. Resp. secundò: Res tamen actu quidem non existentes, sed solum in potentia, aut etiam in causa sua naturali, ut sunt fructus futuri & partus animalium, jactus aleæ vel retis, captura piscium vel avium, &c. emi possunt & vendi, ut constat ex *L. ne emptio. ff. de contrab. empt.* Et quidem duplici modo ita nimirum ut ematur vel ipsa res futura, vel nuda spes rei futuræ; etsi enim spes illa incerta sit ratione & respectu rei, quæ speratur, utpote absolute loquendo indifferentis ad futuritionem & non futuritionem, non tamen propterea contractus emptionis spei est nullus; non enim præcisè requiritur, ut res jam actu existat, aut certò existitura sit, sed sufficit, quòd verisimiliter sit existitura seu futura. Muller. *ad Struv. in ff. h. r. thes. 26. lit. v.* Neque etiam emptio jactus aleæ est emptio non entis; cum aleam vult vendere, saltem aleam habere debet, id est, jus v. g. piscandi aut feras capiendi, quod vel ipse suo periculo commodè exercere possit, vel alteri spem pretio ementi ipsius periculo commodè exercendum concedere potest; adeoque etiam in emptione aleæ emolumentum illud, quod emptor spe sibi destinat, incertum, ipsum tamen jus piscandi ei concessum certum est. Muller. *loc. cit. lit. e.* Porro non solum in rebus, quas ex causa & ordine naturali futuras seu nascituras expectamus, semper res ipsæ emi intelliguntur; ut nec in rebus, quas per accidens & fortunam potius quam per naturæ cursum speramus, semper ipsa spes solum emi intelligitur, ut Franzk. & alii quidam volunt, quid enim obstat: quò minus spes fructuum æquè ac spes piscium capiendorum, & è contra tam fructus ipsi & pisces capiendi emi possint. Unde diligenter attendendum, quid in contractum emptionis deductum, an res ipsæ, an verò spes, fors & alea. Quod posterius factum censetur, si ipse actus perceptionis fructuum, captura piscium, seu jactus retis fuerit in emptionem deductus. Uti id ipsum etiam factum censetur in rebus illis à fortuna dependentibus in dubio, dum de intentione contrahentium aperte non constat, ut Molin. *loc. cit. d. 340. num. 14.* ita ferè Lauterb. *ad tit. de contrab. empt. §. 24. juncto §. 29.* citans pro hoc Fabr. *in C. tit. de locat. def. 26.* Tulden. *in Cod. tit. de contrab. empt. num. 4.* Zoëf. *in ff. tit. eod. num. 25.* de Lugo *de f. §. 7. d. 34. f. 2. num. 15.* ubi tamen is aliud nihil, quàm quòd res in spe vendi possit, & quòd, si partus pecorum vendantur sit venditio conditionalis, de quo mox. Et in priore quidem casu, dum ipsa res futura emitur, emptio & venditio est conditionalis, hanc tacitam continens conditionem: si aliquid natum vel captum fuerit. Unde hac conditione non impleta, sive si nihil natum aut captum fuerit, venditio & emptio evanescat seu reddatur nulla, nihilque, dum pretium necdum solutum, venditori debeatur, & pretium solutum, emptori restituendum. De Lugo *loc. cit.* Lauterb. Zoëf. Tulden. *LL. cit. Castrop. tr. 33. d. 5. p. 18. num. 10.* qui tamen licet id admittat de emptione fructuum & partu animalium, negat tamen cum Gomef. de emptione animalium piscatione aut venatione capiendorum, quòd ea sit conditionalis, hac assignata disparitate; quòd fructus ex agris & pecoribus colligendi verisimiliter ab emptore præsumantur, adeoque censentur sub conditione contractum; piscatio verò non trahat secum illam capiendorum piscium verisimili-

U

mili-